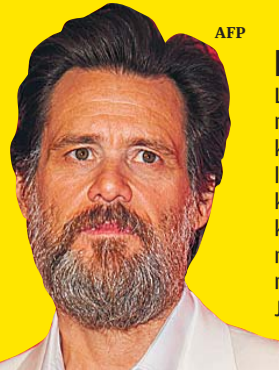

• JUHATAJA KATRIN ROHT • E-POST KATRIN.ROHT@OHTULEHT.EE • TELEFON 614 4058

ELU

AFP

KALLIM TAPPIS END JIM CARREY RAVIMITEGA

Los Angelese politsei võib **Jim Carrey** (pildil) liistule tõmmata: tema grimeerijast ekskallima Cathriona White'i surnukeha kõrvalt leiti tabletipurke, mis olid välja kirjutatud tippkoomiku varjunimele. TMZ.comi andmeil leiti ravimite üledoosi tagajärjel surnud 28aastase Cathriona kõrvalt öökapiitl unerohtu, kangeid valuvaigisteid ja vererõhuravimeid. Väidetavalt kinnitavad politseiallikad, et medikamendid olid välja kirjutatud valenimele, mida Carrey (53) sageli kasutab. Seetõttu kavatsesid võimud filmistaari küsitleda. Cathriona tappis end viis päeva pärast seda, kui ta oli Jimist lahku läinud. Huvastijätukirja oli ta adresseerinud just Jimile. **ÕL**

AFP

VIDA PRESS

TOM
Tom C
Isabel
meil a
Parker
Oma is
surina
kas Ni
küll: p
isa juu

SUUR ESINEMINE: Mart Sanderi õudusnäidend «Juhuslik nimetaja» jõudis New Yorgis monotükkide festivalil Broadway lavale.

MART SANDER: «Broadway publikul pole suhtumist, et ostsin kalli pileti - tõesta, et oled seda raha väärt.»

ERAKOGU

«Palju on küsitud, kas Broadwayle minek oli seda väärt, et näosaate juhi kohast loobuda. Ma leian, et oli. Tuhanded näitlejad maailmas ei saa kunagi öelda, et nad on Broadwayl üles astunud.» ütles multitalent Mart Sander, kelle mononäidend «Juhuslik nimetaja» etendus mõni aeg tagasi New Yorgi kuulsas teatrirajoonis.

• KATHARINA TOOMEMETS
katharina.toomemets@ohtuleht.ee

Mart Sander ei löö telešõu «Su nägu kõlab tuttaval» neljandal hooajal kaasa just seepärast, et on hoiatunud oma mononäidendi esitamise ja raamatu «Litsid» teise osa kirjutamisega. «Ega mu teletööd sellega ei lõppe: eelmisel nädalal, viimasel hommikul New Yorgis, sain meili teel pakkumise uueks väga huvitavaks projektiks, mis talvel vaatajani jõuab,» annab Sander viimasele vihjele, et on peagi teles tagasi.

Õudusdraama «Juhuslik nimetaja» etendus suurimal mononäidendide festivalil «United Solo» kuuel korral. «Tegu oli küll väikesel saaliga ehk off-Broadwayga – see nimetus tähistab teatreid, mis on vähem kui 500 istekohta, aga ega «Juhuslik nimetaja» kõlbakski kuhugi areenile,» usub ta. «See on siiski väike ja intiimne etendus, mis vajab seda, et publik oleks lähedal ja tunneks ennast etendusse haaratuna. Ega ühemeheetendusi tehta ka Broadwayl väga suurtel lavadel – hiiglateatrites näeb eelkõige suuri muusikale ja suurte staaridega ansambli-draamasid.»

Publik elab rohkem kaasa

Sander kehabast lavastuses eraldatud poolsaarel elavat alkohoolikust kirjanikku, kes tormisel ööl sõpru külla oodates saab elektrikatkestuse tõttu olla välismaailmaga ühenduses ainult mo-

biiltelefoni abil. Broadway publiku kohta jätkub tal vaid kiudusõnu. Ta ütleb, et sealne teatrikülastaja on väga teadlik. «Teadlik eelkõige sellest, et etendus on näitleja ja vaataja vaheline koostöö. Sellist suhtumist nagu Eestis – «Ostsin kalli pileti, nüüd tõesta, et sa oled seda raha väärt!» – seal ei ole.» Sander kinnitab, et lavalolijale elatakse aktiivselt kaasa – plaksutatakse, naerdakse ja väljendatakse iga emotsiooni valjult. «Meile tundub see võõras, neile on aga traditsiooniliselt omane. See, et publik minu etenduse ajal järkjärgult vait jäi, oli mulle kompliment: see tähendas, et elati sisse ja jälgiti toimuvat hinge kinni hoides.»

Kiitusega polevat ameeriklased kitsid: «Kõik valgustajast piletöörini ütlevad sulle, kui nad on kas või ainult kuulnud, et etendus hea oli.» See on Sanderi sõnul pidevas tunnustusenäljas Eesti näitlejale uus ja hingepaitav suhtumine. Ka publiku positiivne häälestus aitavad näitlejat väga. «See on nagu tuuleiil kotkale – ajad tiivad laiali ja see kannab sind ise edasi. Esimestest hetkedest oli selge, et publik tahab, et sünniks hea etendus,» meenutab Sander. Multitalendi väitel ei testi sealne publik näitlejat ega oota kauba vastu kaup. «Inimesed tahavad saada elamust ning kui selleks juba ette valmis ollakse, on etendus mõlema osapoole jaoks hoopis magusam.»

Kokku veetis Sander USA-s ligi kolm nädalat – esimese ja vii-

ÜKSINDA KODUS: Chicagos sõprade juures peatudes õnnestus Mart Sanderil oma silmaga ära kaeda ka maja, mida näeb populaarses jõulufilmis «Üksinda kodus».

mase New Yorgis, vahepealse aga Chicagos, kus ta leidis galerii, mis on huvitatud tema näituse eksponeerimisest.

Esines USA-s ka Eesti presidendile

«Mul õnnestus New Yorgis saada korter 42. tänaval, otse teatri kõrval,» räägib Sander. Nii sai ta muretult korraldada esietenduse järelepeo, kuhu tuli umbes 30 New Yorgis või Washingtonis elavat töötavat ja õppivat eestlast. «Suurtel majadel on seal alati uksehoidjad ja portjeed nagu hotellides. Päeval mainisin portjeele, et õhtul kutsun mõned külalised. Kui siis õhtul see eestlaste kari sisse hakkas vajuma, jäi mustanahalisel portjeel suu lahti,» muigab Sander. Kuna kõik olid uhkelt riides ja rääkisid väljamaa keeles, siis noomida nad ei saanud, kuigi tegid varajaste hommikutundideni üsna kõva lärmi.

Sander sai monotükki vaatamas käinud eestlastelt väga palju head tagasisidet. «Kõik leidsid, et see tekitas piisavalt kõhedust ja tõi kananaha ihule.» Suurima komplimenti sai ta aga Washingtonis elavalt endiselt Bel-Etage'i revüüteatri solistilt ja lavapartnerilt Mariliina Vilimaa von Uexküllilt. «Ta kirjutas mulle vastu hommikut Facebookis: «Ei saa magada, hirm on ikka naha vahel!»»

New Yorgis õnnestus Martil kohtuda ka meie presidendiga Toomas Hendrik Ilvesega. Ilves viibis sel ajal USA-s viisiidil ning kohtus teiste väikeriikide presidentide ja valitsuse liikmetega ÜRO peassaambleel. «Sellele viisiidile pühendatud vastuvõtt tõi Eesti maja nii paksult rahvast täis, et suures saalis toimuvat kontserti tuli alumise korruse restoranis üle kanda,» jutustab Sander, kes koos New Yorgis elava ja töötava Kristi Roosmaaga kontserdil kerge muusika klassi-

TURISTIPILT: Chicagos Buckinghami purskkaevu taustal, mis on üks maailma suurimaid fontääne.

kasse kuuluvaid hitte esitas. «Kristi on teinud USA-s ilusat karjääri – ta on näiteks kahel korral laulnud New Yorgi ühe olulisema kultuuritempli Carnegie Halli lavale, lisaks osalenud mitmetes muusikalides. Kahjuks teatakse teda Eestis vähem, kui ta väärt on,» mainib Sander.

Reis läks hirmkalliks

Presidendi vastuvõtu järel koguneti aga East Riveri kaldal elava eestlanna juurde, et tema korteri hiiglaslikult terrassilt üheskoos superkuuvarjutust jälgida. «Sealt avanes müstiline vaade aeglaselt veripunaseks muutuvale täiskuule. Väike hirm oli ka, et kas nüüd leiabki aset Ameerika lõpp – äkki ei tulegi kuu enam varjust välja? Selline superkuuvarjutus on ainult paar korda sajanädal ja mõjub tõesti üsna kõhedusttekitavalt,» tunnistab Sander.

Mart Sander arvab, et Broadwayl ja Chicagos ülesastu-

mine on talle enesekindlust juurde andnud. «Ehkki mõne kontseptsiooni kohaselt peabki näitleja oma tööd tegema pidevas otsingu ja kõhkluste õhkkonnas.»

Sander tõdeb, et reis oli kokkuvõttes hirmkallis. «Etendusel on piisavalt palju dekoratsioone ja tehnilist atribuutikat, mis tuli kas lisapagasiga kaasa vedada või postiga ette saata. Paraku ei pidanud ükski meie kultuuriinsitants – ei kultuuriministerium, kultuurkapital ega hasartmängumaksu nõukogu – seda projekti piisavalt tähtsaks, et seda ühegi sendiga toetada. Õnneks on publiku huvi täitsa olemas.»

Tuleval neljapäeval jõuab «Juhuslik nimetaja» lavale Estonia teatri pööningul asuvas kammer-saalis ning kuu lõpus Tartus Karlova teatris. «Kasutasin selle lavastuse puhul niinimetatud Ameerika süsteemi – augustis tuuritasin mööda väikelinna ja külasid ning nüüd, kui etendus on une pealt selge, astun pealinna publiku ette.»